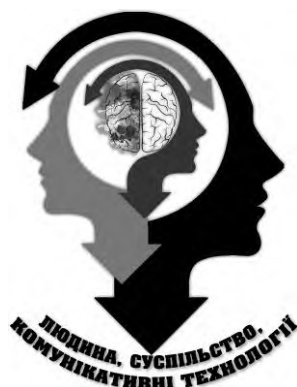

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 25 жовтня 2024 р.

**Харків
2024**

УДК 316.05

Л 93

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 8 від 25.10.2024 р.)

Головні редактори:

Панченко С. В., доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В. П., доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашинік В. О., д-р філос. наук, професор

Вельш Вольфганг, габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О., канд. техн. наук, доцент

Коростельов Є. М., канд. техн. наук, доцент

Лях В. В., д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В., д-р філос. наук, професор

Панченко В. В., канд. техн. наук, доцент

Соломніков І. В., канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В., канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XII Міжнар. наук.- практ. конф. 25 жовтня 2024 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. — Харків: УкрДУЗТ, 2024. — 217 с.

УДК 316.05

ЕЛЬ КАСЕМ О. В., старш. викл.,
ЖМУРКО А. О., здобувач вищої освіти,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ *DATA DRIVEN LEARNING (DDL)* ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Метод *Data Driven Learning (DDL)* являє собою інноваційний підхід до навчання, заснований на аналізі великих обсягів мовних даних, відомих як корпуси. Ознайомлення з цією методикою може стати справжнім проривом для здобувачів, які вивчають англійську мову. Цей підхід не тільки робить навчання більш систематизованим, а й дає змогу здобувачам брати активну участь у процесі, що збільшує мотивацію та інтерес до мови, яку вони вивчають.

Data Driven Learning за своєю суттю є навчанням на основі аналізу великих масивів текстів, у яких використана реальна мовленнєва поведінка носіїв мови. На відміну від традиційних методів викладання з акцентуванням на граматиці і словниковому запасі в ізоляції, *DDL* дає змогу здобувачам взаємодіяти з мовою в її природному середовищі.

Корпуси текстів можуть включати статті, книги, блоги, публікації в соціальних мережах і багато інших джерел. Завдяки цьому здобувачі можуть ознайомитися з актуальними прикладами використання тих чи інших словосполучень і граматичних конструкцій для кращого розуміння мови в контексті.

Використання методу *Data Driven Learning* має кілька явних переваг: контекстуальне навчання, коли здобувачі вчаться використовувати мову в її природних умовах, вони бачать, як слова і фрази застосовують у різних контекстах, що допомагає уникнути помилок, пов'язаних із неправильним використанням слів і конструкцій; автономія здобувачів, оскільки *DDL* дає їм змогу самостійно знаходити і вивчати мовні явища, що створює почуття незалежності та впевненості у своїх силах і мотивує до вивчення мови. Важливим є і розвиток критичного мислення, оскільки аналіз даних потребує від здобувачів уміння виокремлювати потрібну інформацію та робити висновки, що розвиває навички критичного мислення, які стануть у нагоді не тільки у вивченні мови, а й у повсякденному житті.

Першим кроком у використанні *DDL* є вибір мовного корпусу. Важливо, щоб він був різноманітним і включав тексти різних жанрів. Це дасть змогу здобувачам ознайомитися з різними стилями та формами мови. Наприклад,

можна використовувати корпуси, що містять ділові документи, художні твори та навіть розмовні відео.

Для успішного застосування *DDL* необхідно формулювати запитання або гіпотези, які здобувачі перевірятимуть, аналізуючи дані з корпусу. Наприклад, *How are modal verbs used in a business context?* or *What are the main phrases used in spoken language?* Це допоможе спрямувати студентський аналіз і зробити його більш цілеспрямованим.

Після підготовки корпусу та формулювання запитань здобувачі можуть переходити до аналізу. Використовуючи різні інструменти для розбору тексту, такі як частотні словники та колокаційні мережі, здобувачі можуть знаходити закономірності у використанні мови. Це активний процес, який потребує від них залученості та критичного осмислення. Останнім етапом *DDL* є застосування отриманих знань на практиці. Здобувачі можуть створювати свої власні тексти, використовуючи вивчені конструкції та словосполучення. Це не лише закріпить матеріал, а й допоможе розвинути креативність і впевненість у своїх здібностях.

Незважаючи на переваги методу *Data Driven Learning*, існують і певні виклики в його реалізації. Насамперед слід відзначити необхідність у технічному обладнанні для забезпечення доступу до комп'ютерів та інтернету. Крім того, викладачі повинні мати відповідні навички роботи з мовними корпусами та інструментами аналізу даних. Іноді дані можуть бути інтерпретовані неправильно, якщо здобувачі не володіють належними навичками аналізу. Важливо, щоб викладачі надавали підтримку та корегували здобувачів у процесі роботи.

Метод *Data Driven Learning* являє собою перспективний підхід до вивчення англійської мови, який акцентує увагу на аналізі непідробної мови в природному контексті. Його застосування може значно підвищити рівень володіння мовою та мотивацію здобувачів. Проте важливо враховувати можливі виклики, з якими може зіткнутися процес упровадження *DDL* у навчальний процес, і знаходити шляхи для їхнього подолання. Зрештою, *Data Driven Learning* може радикально змінити традиційні методи навчання та призвести до більш ефективного та цікавого процесу вивчення англійської мови.

Список використаних джерел

1. Breyer Y. (2009). Learning and teaching with corpora: Reflections by student teachers. *Computer Assisted Language Learning*, 22(2), 153–172.
2. Chambers A. (2010). What is data-driven learning? In A. O'Keeffe & M. J. McCarthy (Eds.), *The Routledge handbook of corpus linguistics*. Routledge. 345–358.

3. Crosthwaite Peter (2019). *Data-Driven Learning for the Next Generation: Corpora and DDL for Pre-tertiary Learners*. London: Routledge. 10.4324/9780429425899.

4. Leńko-Szymańska Agnieszka & Boulton Alex (2015). *Introduction: Data-driven learning in language pedagogy*. 10.1007/978-3-319-02328-1_15-1.

*ЕЛЬ КАССЕМ О. В., старш. викл.,
СТАРИКОВА С. О., здобувачка вищої освіти,
Український державний університет залізничного транспорту,
м. Харків, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ЛІНГВІСТИЧНИХ КОРПУСІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КОЛОКАЦІЙ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Вивчення англійської мови стає дедалі актуальнішим у сучасному світі. Глобалізація, доступ до інформації та міжнародні комунікації потребують від тих, хто вивчає мову, не лише граматичних знань, а й уміння використовувати мову на практиці. Однією з найважливіших складових природного використання мови є колокації – стійкі словосполучення, часто вживані в певному контексті. Вивчення колокацій є не менш важливим, ніж вивчення граматики та словникового запасу, а лінгвістичні корпуси можуть бути дуже корисним джерелом пошуку мовних і мовленевих колокацій.

Колокацією називають поєднання слів, вживане в мові частіше, ніж очікували б на основі частоти вживання окремих слів. Такі поєднання можуть включати дієслова з іменниками, прикметники з іменниками, а також інші комбінації. Наприклад, в англійській мові *to make a decision* звучить природно, тоді як використання дієслова *to do* у цьому виразі сприймають як помилку. Знання колокацій дає змогу поліпшити рівень володіння мовою, робить мовлення більш впевненим і природним. Одним з основних чинників, що впливають на засвоєння колокацій, є контекст їх вживання, і саме це робить використання лінгвістичних корпусів особливо актуальним.

Лінгвістичний корпус являє собою великий і систематично зібраний набір текстів, використовуваний для вивчення мови. Корпуси можуть включати різні типи текстів: художні твори, наукові статті, записи розмов, новини тощо. Використання корпусів дає змогу досліджувати частоту вживання слів, стійких виразів і граматичних конструкцій у реальній мові.

Наукове видання

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО,
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

25 жовтня 2024 р.

Відповідальність за редагування та достовірність інформації несуть автори робіт.

Відповідальний за випуск Толстов І. В.

Підписано до друку 25.10.2024 р.
Умовн. друк. арк. 13,5. Тираж . Замовлення № .

Художнє оформлення Л.І. Мачулін

Свідоцтво про держреєстрацію: сер. ХК №125 від 24.11.2004

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейсбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.